

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, 1942 március 12.
Csibás Benő u. 3. II. évfolyam, 57. sz.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

AUSZTRÁLIA BÉKÉT KÉR?

Japánnak eltökélt szándéka, hogy elűzze az angolokat Indiából is – A felszabadított ázsiai területek népe együttműködik Tokióval az új rend kiépítésében – Anglia súlyos hajóvesztéseket szenvedett az Atlanti óceánon, a Földközi tengeren és a csatornában – Német tengeralattjárók az amerikai partok előtt elsüllyesztettek 17 hajót és betörték Santa Lucia sziget kikötőjébe – Brazília hadbalép?

Madagaszkárt angolszász megszállás fenyegeti

Tozso japán miniszterelnök tegnapi beszédében leszögezte, hogy Jávának március 9-én történt elfoglalásával egész Holland-India sorsa eldőlt. Burmában a japánok Rangoon elfoglalásával teljesen elvágták a burmai utat. Japán mély rokonszenvet érez a hollandindiai és burmai nép iránt, amely hosszú évszázadokon keresztül volt kénytelen tűrni a holland illetve angol igát. Most ezek a felszabadult népek fontos tényezőivé válnak az ázsiai újjászervezésnek és megalapozhatják jólétüket. A hollandindiai hadműveletek befejezése után most már India és Ausztrália áll szemben a császári csapatokkal. Ausztráliának, amely csak kisszámú lakossággal rendelkezik, Amerikától pedig nagyon messze van, tisztában kell lennie azzal, hogy nem tud eredményesen védekezni a japán hadsereggel szemben. Ausztráliának még módjában áll, hogy megváltoztassa magatartását és a japánokkal egyetértésben megalapozza népének jólétét. Ami

Indiát

illeti, Japánnak nincsenek ellenséges szándékai az indiai néppel szemben, amely a brit iga alatt nyög, de eltökélt szándéka, hogy végetvet az angol befolyásnak Indiában is.

Tozso végül kijelentette, rendkívül örvendetes körülmény, hogy a Japán sikerekkel egyidejűleg az európai szövetségesek, Németország és Olaszország is diadalmas harcokat vívnak és teljes az együttműködés, amelyet Japán a jövőben még fokozni kíván. Hangoztatta, hogy a háromhatalmi egyezményben tömörült erők Angliát és Amerikát legyőzik és biztosítják a világ békét.

A Popolo di Roma c. olasz lap kommentárt fűz Tozso beszédéhez és kiemeli azt az emberséges rokoniszenvet, amelynek a miniszterelnök az angolszász igaz alól felszabadult ázsiai népek iránt hangot adott. Tokió barátának tekintti a együttműködésre hajlandó ázsiai népeket és csak az Anglia és Amerika elleni küzdelemben hajthatatlan. Megjegyzi végül a lap, hogy ez a beszéd a legmegfelelőbb módja volt a háromhatalmi egyezmény évfordulója megünneplésének.

A japán sajtó szerint Kelet-ázsiai felszabadult népei most szerencsés kívánhatnak egymásnak és szoros együttműködésben építhetik ki jövőjüket, a békének és a jólétnek, a korszakát. A Hollandia India kormányja nem tanúsított volna japánellenes

magatartást, nem vált volna az angolszászok eszközévé, hanem a meg egyezés útját kereste volna Japánnal, a hollandok még ma is uralkodhatnának birtokaik felett és nem vesztettek volna el mindent.

Franciaország

kérdése fokozott mértékben kerül előtérbe. A mai nap folyamán több Franciaországgal foglalkozó hír érkezett, amelyek közül kiemeljük az olasz sajtónak Sanghájon keresztül érkezett azon jelentését, amely szerint az angolszászok expedíciós hadsereget szándékoznak küldeni Madagaszkár szigetére, hogy biztosítsák hajózásukat a Jóreménység fokán keresztül. Ezzel kapcsolatban meg kell említenünk, hogy az angolszász és

szovjet hírügynökségek napok óta a legkülönbözőbb híreket közlik Franciaország magatartásával kapcsolatban. Ezek a francia részről többször is megcáfolt hírek azt állították, hogy Franciaország hadiflottájának egy részét Németország rendelkezésére bocsátja, hogy szoros német-francia együttműködés készül, végül pedig, hogy japán csapatok szálltak partra Madagaszkáron. Ez utóbbi hírt is nyomtatékosan cáfolja Vichy.

Ezek a hírek mind arra mutatnak, hogy az angolszászok az álhírek egész sorával igyekeznek ürügyet találni Franciaország elleni szándékaik igazolására.

A tavasz közeledtével egyre inkább fokozódik a diplomáciai tevékenység Törökország, Spanyolország és Portugália körül is.

Német hadijelentés

Berlin, március 12.

A vezéri főhadiszállás csütörtöki hadijelentése közli, hogy a szovjet csapatoknak a keleti arcvonal különböző részein indított támadásai sikertelenek maradtak. A német csapatok támadásai több helységet elfoglalásához vezettek. A szovjet csapatok ismét súlyos és véres veszteségeket szenvedtek.

A német léghaderő eredményesen bombázta Szebasztopol és Kerck kikötői berendezéseit.

Északafrikában tüzérségi és járőrtevékenység folyik. A Földközi tenger keleti részében súlyos veszteségeket szenvedett egy brit hajókaraván. Az olasz torpedóvetőrepülőgépek 3 brit cirkálót, a németek pedig egy brit cirkálót súlyosan megrongáltak, egy további brit cirkálót német tengeralattjáró torpedótalálata ért.

Az Észak- és Középamerika előtti vizeken a német tengeralattjárók ismét nagy eredményt értek el. Elsüllyesztettek 17 ellenséges hajót összesen 109.000 tonna tartalommal, valamint egy órhajót és egy tengeralattjáró vadászajót. Egy német tengeralattjáró betört a brit Santa Lucia sziget Port Castries kikötőjébe és a belső kikötőben két nagy ellenséges hajót süllyesztett el, míg a kikötő előtt egy harmadikat pusztított el.

A La Manche csatornában német gyorsnaszádok elsüllyesztettek 2 ellenséges hajót összesen 5.000 tonna vízkiszorítással. (MTI)

Súlyos angol hajóvesztések a Földközi tengeren

Róma, március 12.

Az olasz főhadiszállás csütörtöki hadijelentése közli, hogy az Észak-afrikában felderítő csapatok által vívott küzdelem a tengely erőinek javára dönt el. A tüzérség részben elpusztította, részben visszafordulásra kényszerítette az ellenséges páncélosokat.

Egy olasz tengeralattjáró nem tért vissza.

Olasz felderítő gépek nagyobb angol hajókaravánt vettek észre a Földközi tenger keleti részében. A karavánt olasz torpedóvető gépek megtámadták és három cirkálót súlyosan megrongáltak. Egy ezek közül biztosan elsüllyedt. A német tengeri és légi erők később ugyancsak megtámadták a karavánt és két cirkálót súlyosan megrongáltak.

Ausztrália békeajánlata

A Budapesti Értesítő jelentése szerint a buenosairesi rádióállomás csütörtökön közölte, hogy Ausztrália külön béke megkötésére vonatkozó javaslatot tett Japánnak.

A hírt más oldalról nem erősítik meg s azt fenntartással kell fogadni.

Ára 10 fillér

Panaszos levelek

százai érkeznek a szerkesztőséghez. Ezeknek írói csaknem valamennyien alkalmazottak, akik munkaadójukra panaszkodnak. Azt írják, hogy a munkaadók nem tartják be a törvényes rendelkezéseket. Az alkalmazottakkal nem bánnak úgy, mint ahogy azt elvárja tőlük a társadalom és a nemzet. Nincsenek belátással, csak önző érdekeiket nézik, kizárólag üzletemberek, s nem emberek.

Érdekes a levelek hangja. Egyik sem követelőzik a levélírók közül, nem fenyegetőzik feljelentéssel és nem azt kérdi, hogyan lehetne megtorolni ezt a bánásmódot. Az alkalmazottak, a kisemberek, a kenyerüket csak nagy nehezen megkereső munkások, béresek, napszámosok érzik az idők súlyosságát, s csak azt szeretnék, ha munkaadóik is éreznék.

Egy borbély, ki különben családos ember, azt írja, hogy nyolcvan pengő havit fizetést kap. A törvény által előírt drágasági pótlékot még nem kapta meg és a legnagyobb nélkülözéseknek van kitéve ezzel. Nem szeretné, ha emiatt nézeteltérése támadna munkaadójával, helyzete azonban olyan súlyos, hogy nem ürülhet szó nélkül. Azt kérdezi, hogy mit csináljon?

Olyan komolyak ezek a problémák ma, hogy a legnagyobb figyelmet érdemlik és foglalkozni kell ezekkel a kérdésekkel az illetékeseknek is.

A panaszos levelekre pedig csak egy a válasz: könyörtelenül fel kell jelenteni az ilyen munkaadókat, mert nem érdemlik meg a kimételet.

ARENA MOZI

CSUTORTOK—VASÁRNAP

Megvédtem egy asszonyt

Főszerepben:

LÁZÁR MÁRIA, MEZEY MÁRIA,
PÁGER ANTAL**Gazdag pótműsor****ILLETÉKES OLASZ NYILATKOZAT**

Rómából jelenti a Stefani iroda: A szövetséges hatalmak sajtója és bizonyos rádióállomások azt az értesülést közlik, hogy az olasz törvényhozás március 7-én törvényjavaslatot

hagyott jóvá, amelynek értelmében az olasz haderő lényeges megerősítésére szövetséges vagy semleges államokból önkénteseket toboroznak.

Olasz illetékes helyen ezeknek a magyarázatoknak helyreigazítására és a szóbanforgó törvény rendelkezéseinek megvilágítására a következőket állapítják meg:

A törvény első szakasza a következőket mondja: Azok a szövetséges vagy semleges országokhoz tartozó állampolgárok, akik olasz-afrikai területeken élnek, önkéntesként az olasz haderő szolgálatába állhatnak. Ezzel az intézkedéssel rendezni akarták annak a 150 főből álló német önkéntes alakulatnak az ügyét, amely Olasz Kelet-Afrikában harcolt. Ilyen körülmények között más magyarázatot az intézkedésre adni nem lehet, annál kevésbé, mert az olasz földön tartózkodó külföldiek száma igen csekély és ezek nem járulhatnak hozzá az olasz haderő „lényeges” megerősítéséhez. (MTI)

Franciaország cáfolja a madagaszkári japán partraszállás híreit

Vichy, március 12.

Illetékes francia helyen a leghatározottabban cáfolják azt a szovjet, angol és degaullisista forrásokból terjesztett híreket, amelyek szerint japán csapatok partraszállást hajtottak végre a délkeletafrikai partok előtt fekvő Madagaszkár francia szigetén, illetőleg a japánok előkészületeket tennének a partraszállásra. Azt a hírt is nyomatékosan cáfolja Vichy, hogy japán katonai, illetve álcázott gazdasági bizottság tartózkodik Madagaszkáron, hogy kiszemelje a partraszállás helyét. Kijelentik francia illetékes helyen, hogy Madagaszkáron egyáltalán nincsenek japánok.

Hollandindia helyettes kormányzója a szövetségesek segítségéről

Holland-India Ausztráliába menekült kormányzóhelyettese nyilatkozott a jávai összeomlásról. Kijelentette, hogy a csapatok azt az utat kapták, folytassák a harcot Bandoeng el este után is, miután Szumátra egyes részei még nem voltak japán kézen. A kormányzóhelyettes a hollandindiai összeomlás okát abban jelöl-

te meg, hogy a szövetségesek a megígért segítségnek csak kis részét küldték el Holland-Indiába. Szingapurból fegyvernélküli menekült csapatok érkeztek és néhány hajó, míg az amerikaiak ugyancsak mindössze néhány hajót küldtek és néhány nap múlva ezeket is visszarendelték.

A keleti arcvonalon lévő olasz csapatok változatlan harcivágygal várják a tavaszt

Róma, március 12.

A Stefani iroda tudósítója jelenti a keleti arcvonalról, hogy a Donec völgyében a borzalmas tél után kisütött a nap. Az olasz repülőök örömmel üdvözlik a tavaszt a példátlanul szigorú tél után, amely rengeteg nehézséget jelentett. Az olasz expedíciós csapatok azonban minden nehézség ellenére tartották az első vo-

nalat és meggyőzték az ellenséges kísérleteket. Az olasz repülőgépek 47 ellenséges repülőgépet pusztítottak el a levegőben, míg tizenhétet a földön semmisített meg. A felderítő osztagok 40 felderítő vállalkozást hajtottak végre. Az olasz csapatok változatlan harcivágygal néznek az új tavaszi események elé.

London:

Anglia sohasem volt még olyan súlyos helyzetben mint most**Az események mindig keresztül huzzák a flotta haditerveit**

Amsterdam, március 12.

A Német Távirati Iroda közli az angol hírszolgálat jelentése nyomán, hogy a Times szerint Alexander, a brit admirális első lordja Londonban mondott beszédében kijelentette, hogy Anglia egész történelme során sem volt még olyan súlyos helyzetben, mint most. 1939 szeptembere óta, amikor a háború kitört, éjjelnappal állandó harcban van a brit haditengeré-

szet. Az angolok szívesen bírálják a haditengerészetet — mondotta Alexander — mert nem tudják, hogy a brit admirálisban állandóan tervek dolgoznak, de a napról-napra fokozódó hajóvesztések és a háború állandó kiterjedése újabb és újabb területekre sorozatosan keresztül huzzák az elkészített haditerveket. Hangoztatta az admirális első lordja, hogy ez a helyzet már két év óta változatlanul tart.

Crippsnek súlyos nehézségekkel kell megküzdenie Indiában

Amsterdam, március 12.

A Német Távirati Iroda angol lapszemléjében foglalkozik azokkal a megjegyzésekkel, amelyeket Cripps indiai utjához fűznek. Crippset rendkívüli indiai megbízottá nevezték ki és különleges küldetéssel bízták meg. Az Evening

Standard szerint Crippsnek mindenek előtt az idővel kell megküzdenie. Nem valószínű ugyanis — írja a lap — hogy a japánok akcióik megkezdésével megvárják Cripps tárgyalásainak eredményét.

Más angol lapok szerint Londonban nem

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

CSUTORTOK—VASÁRNAP

Kettős műsor

Az első magyar bűnügyi film:

A titokzatos idegen

A cserkész leleményesség és bátorság igazi dokumentuma.

Főszereplők:
URAI TIVADAR, MIHÁLYFFY BÉLA,
SZOMBATHELYI BLANKA, PUSKÁS TIBOR
UTÁNA:**Stan és Pan a tilosban**

Nagy burleszk vígjáték.

titkolják azokat a súlyos nehézségeket, amelyekkel Crippsnek Indiában meg kell küzdenie.

Washington az amerikai tőkésék érdekében behálózza Délamerikát

Berlin, március 12.

A Német Távirati Iroda diplomáciai szerkesztője azt írja, hogy a keletázsiai nyersanyagterületek elvesztése súlyos helyzetbe sodorja Amerika termelését. Amerika nem tudja nélkülözni a hiányzó nyersanyagokat és termelése jó részét attól függ, megkapja-e ezeket a hiányzó anyagokat Közép- és Délamerikából. Washington annak idején éppen ezekből az okokból igyekezett minden téren arra bírni a közép- és dél-amerikai államokat, hogy elfogadják az Egyesült Államok kívánságait. Washington ilyenentén kiterjeszti imperialista uralmát az egész amerikai földrészre, azzal a céllal, hogy kezébe kaparintsa a nyersanyagforrásokat. Ez a politika kizárólag az északamerikai tőkésék érdekeit szolgálja.

ELKÖLTÖZTETIK BOMBAY LAKOSSÁGÁT

Sangháj, március 12.

Bombayban és Karachiban, India két legjelentősebb kikötőjében a hatóságok megkezdték a lakosság elköltöztetésének előkészületeit. Az Indiát fenyegető veszélyre való tekintettel mielőbb el akarják távolítani a Lakosságnak azt a részét, amelynek elköltözése nem zavarna meg a két kikötő életének a folyását. (MTI)

BRAZILIA ÁTADJA AZ USA-NAK A TENGELY KÉT LEFOGLALT HAJÓJÁT

Amsterdam, március 12.

Az angol hírszolgálat jelentése szerint Brazília átadja az Egyesült Államoknak a Conte Grande 24.000 tonnás olasz és a Windhoch nevű 16.000 tonnás német hajót.

HARMINCHÉT EMBERT TARTÓZTATTAK LE A PAPAN ELLENI MERÉNYLET UGYÉBEN

Ankara, március 12.

A Papan ellen elkövetett merénylet ügyében letartóztatottak száma 37-re emelkedett. A letartóztatásokon kívül több kiutasítás is történt. Főleg olyan balkáni származásúakról van szó, akik az utóbbi években telepedtek le Törökországban. Azoknak az idegéneknek az irait, akik az utóbbi években szereztek török állampolgárságot, felülvizsgálják.

MOZGÓHÁBORU HELYBEN

Berlin, március 12.

A Deutsche Allgemeine Zeitung szerda reggeli vezércikkében „Mozgóháboru helyben” cím alatt foglalkozik az e télen keleten kialakult új harcmodorral.

A téli elhárító harcok során ugyanis állóháboru fejlődött ki, amely azonban egyben mozgóháboru is maradt. Ez a fajta harc már méretei folytán is példa nélkül áll a történelemben. A még mindig tartó súlyos téli küzdelmek eredménye a lap szerint ez: a vezérletnek és a csapatoknak alkalmazkodniok kellett az új harcformához. A vezérlet is, bár korlátozott műszaki lehetőségekkel és a legkeményebb körülmények között küzdött, fölényt bizonyító magabiztosságot tanúsított.

A cikk ezzel a megállapítással fejeződik be: „Ezekben a harcokban megtanulták, hogy ahova csak ütni fognak, nem lesz semmi, amit ne tudnának megoldani.”

Szombathelyi vezérezredes nyilatkozata a „Zora” bolgár lapban

Szofia, március 12. A Zora közli vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes nyilatkozatát. A nyilatkozatban vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes a többi között ezeket mondja:

—Bulgária tartózkodásom során feledhetetlen emlékeket szereztem. Szófiai utamnak nem volt semmi határozott célkitűzése, csupán udvariassági látogatás volt.

— A bolgár katonai vezetőkkel folytatott megbeszéléseim során megvizsgáltunk minden olyan kérdést, amely érdekli a Balkánt és a Dunamedence államait, azonban anélkül, hogy ezt valamilyen meghatározott ellenfélre való tekintettel tettük volna. A bolgár és magyar hadsereg közötti együttműködés eszméje továbbra is a két nép közötti jólismert régi és hagyományos baráti kapcsolatokon alapul. Bulgária joggal lehet büszke fiatal tisztikarára, amely a legjobb biztosíték a bolgár állam számára.

— Soha el nem múló élmény marad számomra Borisz királynál történt kihallgatásom. Az urakodó kifogástalan magyar nyelven beszélt velem.

Vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes ezután kijelentette, hogy a magyar hadsereg a keleti arcvonalon kívül nem vesz részt semmiféle más hadműveletben és teljesen valótlan az az állítás, hogy Bulgária és Magyarország közös akciót tervez egy harmadik állam ellen.

— mivel mind Bulgária, mind Magyarország békében kíván élni barátaival és szomszédaival.

2870 pengőről a trianoni országterületen a múlt évben 4850 pengőre emelkedett, de az egész megnagyobbodott államterületen átlagban csak 35.80 pengő volt, ami azt igazolja, hogy a kormány e téren is figyelembe vette a visszacsatolt területek átmeneti jellegű gazdasági nehézségeit.

Az állami bevételek fokozatos emelése természetesen csak erős lendületben lévő gazdasági életben volt lehetséges és ezért Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter az ország teherbíróképességét is ugyanazzal az energiával igyekezett megerősíteni és felfokozni. A nemzetgazdaság megerősítése érdekében a különböző hitelakciókon kívül az államháztartás keretében több, mint 800 millió pengőt fordított civilberuházásokra.

NAGY MUNKA ELŐTT

Hogy ennek az egyre fokozódó beruházási tevékenységnek milyen kihatásai voltak a magyar gazdasági életre azt szám szerint lemérni nem lehet, de egyedül csak a közlekedés fejlesztésére 550 millió pengőt fordított a kormány. Tulajdonképpen azonban mégsem következett be, mert a kincstár most is nagyjából ugyanolyan hányadát veszi évről-évre igénybe a nemzeti jövedelemnek, mint azelőtt, amely ma már 9 milliárdnál többre becsülhető. Ez a néhány kiragadott szám élesen igazolja a pénzügyminiszter politikájának eredményességét és mutatja, hogy a pénzügyi tudományok és politikák nem minden régi elve rossz, amint hogy nem feltétlenül jó az ami új. A pénzügyminiszter egyaránt alkalmazza a régi és új elveket, aszerint, amint sajátos magyar viszonyaink közepette alkalmasak gazdasági erőforrásaink felfokozására és megerősítésére.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter néhány keresetlen szóval köszönte meg az üdvözlést és a tisztviselőkar további támogatását kérte ahhoz a nagy munkához, amely előtt állunk. Kifejtette, hogy a háború finanszírozása ma egészen más mód szerek szerint történik, mint a múlt világháborúban és így el fognak maradni azok a pénzügyi és gazdasági jelenségek amelyeknek akkor tanúi voltunk. (MTI)

PAPEN DOBHÁRTYASÉRULÉST SZENVEDETT

Berlin, március 12. Illetékes német helyről közlik:

Jólétesült körökből jelentik, hogy Papen nagykövet még nem indulhatott el berlini útjára, mert az ellene megkísérelt merénylet alkalmával szerzett könnyebb dobhártyasérülését kezeltenie kell. (MTI)

A WILHELMSTRASSE SPANYOLORSZÁG RÓL ÉS PORTUGÁLIÁRÓL

Berlin, március 12. Illetékes német helyről közlik:

A Wilhelmstrassen kijelentették, hogy azt a kérdést, vajjon Spanyolország és Portugália Németországgal, illetve Olaszországgal eszmecserét folytat-e, sem meg nem erősíthetik, sem nem cáfolhatják meg. (MTI)

POKOLGÉP ROBBANT BRUSSZELBEN

Brüsszel belvárosának legnagyobb terén bensőséges ünnepséggel búcsúztatták el az önkéntes vallon légiót. Az ünnepség után pokolgépet dobtak az Anspach-körutra. Több polgári személy megsérült. A merénylet befolyásolta az ünnepség méltóságos lefolyását. (MTI)

MEGŐRULT A VOLT ÉSZAKAFRIKAI BRIT FŐPARANCSNOK

Róma, március 12. A Resto di Carlino ankarai jelentése szerint Cunningham tábornok, aki az északafrikai angol haderők főparancsnoka volt, a legutóbbi offenzíva alkalmával örület tört ki. (MTI)

MEGEGYEZÉS AZ USA ÉS PERU KÖZÖTT

Washington, március 12. Az USA és Peru között bérbeadási és kölcsönnyújtási egyezmény jött létre. Nem közölték, hogy az egyezmény alapján Washington mennyi hadianyagot szállít Perunak.

Anglia és Amerika expedíciós hadsereget küld Madagaszkárra?

Róma, március 12.

A Popolo di Roma közli egy Washingtonból Sanghájba érkezett jelentés nyomán, hogy a szövetségesek expedíciós hadsereget küldnek Madagaszkár francia szigetre. A francia

gyarmatbirtok ellen készülő akciót azzal indokolják az angolszászok, hogy tengeri útjaik biztosítása szempontjából feltétlenül szükségük van a szigetre.

Francia-német eszmecsere

Berlin, március 12.

A Wilhelmstrasse köréből kapott értesülés beszámol arról, hogy Abetz párizsi német nagykövet hosszabb idő óta Németországban tartózkodik, hozzáfűzi, hogy közeli visszatéréssel nem számolnak. Berlini diplomáciai körökben újból élesen foglalkoznak a német-francia viszonytal. Behatóan foglalkoznak Észak-Ame-

rika, Anglia és Franciaország tisztázatlan viszonyával. Hivatalos berlini körök továbbra is a legnagyobb tartózkodást tanúsítják ebben a kérdésben. Berlinben meglepéssel fogadták Pétain marsall állásfoglalását a Párizs ellen indított angol légi támadásokkal kapcsolatban. Érdeklődéssel várják a vichy kormány politikai vagy katonai reakcióját a bombázás ügyében.

Berlinben nem tudnak Törökország csatlakozásáról a háromhatalmi egyezményhez

Berlin, március 12. Illetékes német helyről közlik:

Berlinben azokról a híresztelésekről, hogy Törökország kész politikai magatartását megváltoztatni, sőt talán hajlandó a

háromhatalmi egyezményhez is csatlakozni, éppen olyan keveset tudnak, mint azokról a hírekről, amelyek a török kormány átalakításáról szólnak. (MTI)

Reményi-Schneller pénzügyminiszteri minisztersége negyedik évfordulóján Szász Lajos államtitkár üdvözölte

A négy év eredményei számokban: 3600 millió a honvédségnek, 800 millió civilberuházásokra, 9 milliárd a nemzeti jövedelem

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter négy esztendővel ezelőtt vette át a pénzügyi tárca vezetését, amely alkalmából a minisztérium főtisztviselői Szász Lajos államtitkárral az élükön meleg ünnepségekben részesítették. Szász Lajos államtitkár üdvözölő beszédében a száraz száraz nyelven méltatta az elmúlt négy esztendő pénzügyi és gazdasági eredményeit, mely években szinte torlódtak a világpolitika eseményei, egyre újabb és újabb súlyosabb és súlyosabb feladatok elé állítva a pénzügyi kormányzatot. A honvédség rendes és rendkívüli szükségletének fedezésére 3.6 milliárd pengőt fizettünk ki, aminek elmentése egyrészt az a korszerűtlen felszerelt honvédség, mely már a harctéren is tanubizonyosságot tett képességeiről, másrészt pedig a 172.000 négyzetkilométerre

és 14.7 millió lakosra megnövekedett ország.

SZOCIÁLIS SZEMPONTOK

Ennek a nagy összegnek az előteremtése természetesen csak az államháztartás jövedelmének növelésével volt elérhető, de a bevételek fokozásánál is a pénzügyminiszter állandóan szem előtt tartotta a szociális szempontok érvényesülését.

Az állami közigazgatás bevételei — ide számítva a beruházási hozzájárulás évi 120 millió pengőre tehető összegét — az 1938 évi 962 millióról 1939-ben 1150, 1940-ben 1450 és 1941-ben 2300 millió pengőre emelkedtek. Ennek a nagy emelkedésnek egy része természetesen a területnagyság növekedésével is kapcsolatban áll és ennek az eredménye.

Az adóztatás mérvére vonatkozólag közölte az államtitkár, hogy az egy lakosra eső egyenesadó összege az 1938 évi

SZEGEDI LEVÉL

Hazaviszem Emőket

Gyere Emőke. Kék nagy szemekkel ne nézz csodálkozva rám. Fogd meg a kezem. Így. Elvezetlek innen a városból. Elvezetlek innen, a nagy háztömbök, villany, fény, villamos és a kultúra ezer vívmányának otthonából, kézenfogva elviszlek arra a helyre, amelyet én mondok hazámnak és bemutatok neked, ha kíváncsi vagy rá, télen a falut. Ugye milyen sokat meséltem már róla. Elmondottam, hogy ott mások az emberek, tarkább a tavasz, forróbb a nyár és poros, papsajtós utakon, lapuleveles árokszélen apró kölykök, koraérett komoly kis magyarok legeltetik a bonta malacokat. Látod, onnan jöttem én is. Tavasszal még mosolygó gólyahír volt a kalapom mellett, selymes kislibákkal henteregtem a hereföldön és ősszel, mire megsárgultak a hallgatag akácok, messze voltam a falutól. Szokatlanul idegen kisváros kopott kövein, tépett gesztenyefák alatt álmodoztam csempes kis tanyánkról, ahová ha akarod, elvezetlek téged is.

Hunyd be a szemed. Még bent vagyunk a városban. Ne nézd a sohasem fázó marónis embert, ne nyisd ki a szemed, mert még villanykörte mutatja az utat. Az egyik üzlet előtt neonfény csillog, de amott messze már köd van, „áldott falusi köd”, mint mondotta egyszer egy mesebeli ember, aki az Értől indult el és bejutott a nagy szent Óceánba és mégis megbánta szegény, hogy elindult... Most maradnak el tőlünk az utolsó házak, úgy, szépen most nyisd ki a szemed. Ne nézz hátra, Szodoma van mögöttünk, gyerünk csak előre mindig. Csillag nem ragyog ugyan fenn az égen, lámpa nem mutatja az utat, de ne félj, el nem tévedünk, mert aki a faluról indult el, lehet, hogy botorkál a városban, de biztos léptekkel halad kívül a falakon.

Látod, ez itt az országot. Itt már csönd van, de ez a csönd még nem zavartalan. Világokat köt össze az országot és a nép, amely az országúton jár, mindig vegyes. Nem is maradunk itt sokáig. Hunyd be a szemed. Keleti mese-szönyegre ülünk és hipp-hopp, ott vagyunk, — hol vagyunk? — otthon vagyunk...

Látod, ott előtted az esti szürkületben az a barna folt a falu. Az a magasabb kiemelkedő pont! a templom és azon túl, ott messze, a falu szélén egy kis tanya: az a mi házuk. Gyere, elvezetlek mihozzánk.

Hallod? — ugatnak a kutyák. Megérzik, hogy messziről jött vendég közeleg. Hallgassuk csak egy kicsit. Az a vastag, erős hang — hallod? — az a „Buncsi” a szomszédunkból. Hűséges sárga szeme van és egyszer megharapta a végrehajtót. Az a gyors, apró csaholás a „Fickó” hangja, a gazdája csósz a határban. Amelyik olyan szagotottan ugat, az a „Látlak”, fehér komondor, a másodbíróé. A segédjegyző nevezte el bolondos jó kedvében. És most figyelj csak. Az az ismerős hang, — tudom, hogy neked is ismerős — az a megfontolt ugatás, az a mi kutyánk: a „Pajtás” — jó pajtás volt mindig.

Te remegsz! Félsz talán? Izzagott vagy? Gyere induljunk el. Nézd, itt minden udvarba be lehet látni, de vigyázz, az utunk egy kicsit nehezebb lesz. Ne feledd, már a falun vagyunk. Itt nincs hóke, nincs köztisztasági hivatal. Ez falu, itt csönd van, télen hó van, mindenütt hó van, puha, fehér hótakaró fedi be a tájat a kíváncsi szemek elől. Aki azért jön a falura, hogy titkokat tudjon meg, nem fog látni semmit. A falu bezárkózik és a kemencés szobácskák nem fogadnak be idegent. Aki azonban nyitott szívvel jön és semmit sem akar, semmit sem kér, az sokat kap a falutól...

Látod, hogy meghajoltak most a fák. Az a hórihorgas valami ott benn az udvaron, az a gémeskut, a lécekből összetákoltt házikó: a göré — és mit mutassak még? Muskátlit most nincs, az ablakokban jégvirágok nyílnak, de csitt... hallod?... álljunk meg egy percre, vess keresztet. Harangoznak. Imádkozzunk. Itt a falun muszáj imádkozni, itt a falun olyan közel érzed magadhoz az Istent és ha téli ködben megtöri a csöndet az esti harangszó, bárki vagy, erőt vesz rajtad az áhitat...

Itt is, ott is, most gyulnak meg a mécsek. Petroleum lámpa ég az asztal közepén, az estebédet költik el benn, aztán nyolcig beszélgetnek, kártyáznak, és aludni térnek...

Álmodik a falu és ki tudná megfejteni álmaí?

Haradt vagy? — nemsokára otthon lesznél. Látod azt a világos ablakot, az ott a mi házuk. A kémény még füstöl, főtt vannak. A kiságyon ott ül édesanyám és tudom, hogy vár, minden este várja a fiát és minden este hiába várja. Gondolatban velem van, gondolatban vele vagyok és mégis mennyire messze vagyunk egymástól így is, úgy is...

A kard, a virág és az asszony

A japánok harci merészsége ámulatba ejti a világot. A hírlapok hasábjain méltatják csodás elszántságukat, mellyel az ellenségre zudulnak. Szinte fanatizmusnak tűnik a szamuráj-ösök ivadékaiknak hősiessége.

A fanatizmus szó elköptatott és kevesen értik. Az elmúlt század történetírói gyakran alkalmazzák hadjáratok és háborúk jelentőségének emelésére, de sohasem közölték a fogalom igazi értelmét. Fanatizmus alatt általában azt a vakmerőséget gondoljuk, amely csaknem tudat alatt lapoang és ösztönszerűleg tör elő valamilyen külső hatásra. Van a fanatizmusnak egy másik értelme is, amikor a tudatos elszántságot, a célba vetett rendíthetetlen hitet értjük benne.

A japánoknál és majdnem valamennyi keleti eredetű népnél ez az utóbbi értelmű fanatizmus nyilvánul meg, mely sokszor olyan arányokat ölt, hogy eredménye minden esetben kétségtelen. A tudatos fanatizmusnak ugyyszólván egyedüli tápja az a gyöngéd, titokzatosan finom életnézet, melyet a japáni nép is tulajdonaként mondhat. Európában csak ritkán érzékelhetjük egy-egy eredeti japáni remekműben. Nálunk évszázadok elmúltával sem fejlődött művészetünk olyanná, mint az övéké, mely ősidők óta megtartotta utánozhatatlan gyöngédségét s mely a világon a leghatásosabban fejezi ki a szeretetet.

A mű mindig magán hordja az egyéni ember lelkének képét, de mindig fellelhető benne annak a szűkebb közösségnek lelkiülete is, mely az egyént egyénivé teheti. A japán költészet, zene- és festőművészet: sugarai annak a végtelen, sokszor fájó hatású szeretetnek, mely a japán emberben lakik családja, ősei, hazája és a természet iránt. Ez a végtelen szeretet az ő fanatizmusa. A japánok minden más népnél szorgalmasabban összegyűjtik a régi nemzeti mesekincsüket, hogy a késői nemzedékek a hősök diadalát, a törekeny női lélek dalait és a virágok költészetét szívükbe fogadhassák és megismerjék őseik lelkét. A mesegyűjtés nem volt nehéz, mert az ősök imádatával összefonódva teljes épségükben megmaradtak a hagyományok is.

Az európai lélek szívesen elmélázik a különös japán regék világán és megérzi, hogy ebben a csodálatos világban van valami megdöntöhetetlen erő, mely Európában talán még tudat alatt rejtőzik.

Tekintsünk át a szűk résen és pillantsunk egy japán mese tiszta mélyére.

„A kard, a virág és az asszony elindultak a nagy folyóhoz, melyet Életnek hívnak. Azért mentek oda, hogy az megáldja őket. A folyó akkor tiszta volt, olyan, mint az áttetsző ég. Szólt a kardnak a folyó: ez megvédi az embert a bántalmaktól. A virágnak így szólt: legszebb feje van az élők között, vigyázni kell rá, hogy el ne torzuljon. Az asszonynak ezt mondta: a világon ő a leghatalmasabb, övé a kard és a virág, övé minden hatalom. Övé a férfi, akit teremt.

Elment a kard, a virág és az asszony, hogy éljenek. A kard megvédte a gyöngét, a virág az erőset, az asszony megteremtette a férfit. Ez is elment a folyóhoz és nem kapott semmit. Nem áldotta meg őt az élet. Akkor fogta magát és kezébe vette a kardot és megszerzte, ami kellett neki. Leszakította a virágot, mert nem tett neki a feje. És az asszonyhoz, a Teremtőhöz rohant és hatalmába vette.

A kard a kezében fegyverré vált, a virágnak a kezében nem volt lelke, az asszony a kezében gyöngé lett.

Egyszer egy fiuk született és akkor a férfi az asszonynak adta a virágot.”

A mese a mi számunkra elvont, az európai

Még néhány lépés. Látod, a kiskapu nyitva van. Várnak...

— Pajtás, csönd legyen! — megismert a kutyánk, milyen örvendezve csahol. Odabenn is észrevették, hogy valaki jön.

Hallod? — megzörrent a kilincs és kilépett egy ember az ajtón. A válla már görnyedt, a haja fehér, mint a hulló falusi hó...

— Dicsértessék.

Ne légy oly zavarba Emőke... Köszönj te is, így, csókolj kezet és mond velem együtt: — Megjöttünk, édesapám...

Koncz Antal.

népek világosabban, képletek nélkül mondják el gondolataikat. A létért való küzdelem az európaiat megvonja a szép teljes átérésétől.

Ezért fájdul meg bennünk valami, ha japánosan próbálunk érezni.

Balatonai Nándor.

Ausztrália beszünteti az aranytermelést

(MN) Londonban nagy feltűnést keltett az a canberrai hír, mely szerint Ausztráliában komoly formában felmerült az aranytermelés beszüntetésének terve. Az egyelőre még mérlegelés alatt álló terv célja az aranybányászatban foglalkoztatott munkásoknak más, háborus gazdasági szempontból fontosabb bányászati ágak számára való felszabadítása. A Maláj-félsziget megszállása és Thaiföld Japánhoz való csatolása Ausztrália saját bányáiparának a lehető legnagyobb mértékben való foglalkoztatását és kiépítését teszi szükségessé. Annak a lehetőségét, hogy Ausztrália cinn- és wolframkitermelését lényegesen fokozni lehessen, a szakértők egyébként nagyon kérdésesnek tartják, mivel ezekből a fontos fémekből Ausztrália földje csak csekély készletekkel rendelkezik. A beszüntetett ausztráliai aranytermelés 1940-ben 1645 millió uncia aranyat eredményezett.

Svájc gabonaellátása bizonytalan jövő előtt áll

(MN) Svájc kenyér- és takarmánygabonatermése 1941-ben kielégítő volt, felhívatalos jelentések szerint azonban az egész szükséglet fedezésére így sem elegendő. Az összesen 25.000 tíz tonnás vagonra rugó termelésből 9-10.000-et maga a mezőgazdasági lakosság használ fel saját ellátására, 1.500-2.000 vagon részben veszendőbe megy, részben állati takarmányul kerül felhasználásra, 3000 vaggont vetési célokra kell tartalékolni, úgy hogy a lakosság többi részének ellátására a szükségelt ötvenezet vagon helyett a legjobb esetben is csupán 12.000 vagon lehet rendelkezésére bocsátani. Normális termelési viszonyok esetén a svájci mezőgazdaság a lakosság kenyérszükségletét négy hónapra tudja biztosítani. A termelés fokozásával és burgo-nya nagyobb mértékben való felhasználásával ezt az időtartamot hat hónapra lehet ne emelni ezen túlmenően azonban Svájc minden körülmények között gabonabehozatalra van utalva. A kenyérfogyasztás korlátozása eddig racionalizálási kényszerrendszabályok nélkül is sikerült, azonban nagyon kétséges, hogy az eddigi rendszabályok hosszabb ideig is kielégítőnek mutatkoznak-e. A helyzet jövőbeli alakulása nagy mértékben függ attól, hogy Svájcban milyen mértékben sikerül külföldi gabonát importálni. A behozatal egy idő óta távolról sem kielégítő, úgyhogy a kilátások meg lehetőszen kedvezőtlenek.

Zombor méltó keretek között ünnepli meg a szabadságharc évfordulóját

A szegedi leventék is részt vesznek a szombati fáklyásmenetben — Előadásokat rendeznek a zombori egyesületek

Zombor lakossága az idén ünnepli meg a felszabadulás óta először március idusát, a szabadságharc évfordulóját. Ezt a nagy napot, a legszebb magyar ünnepet méltó keretek között ülik meg a vármegye székvárosában. Szombaton este fáklyásmenet lesz a főbb útvonalakon. A fáklyásmenetben részt vesznek a szegedi leventék is.

A zombori egyesületek előadásokat rendeznek ezen a napon. A Műkedvelő Zenekar egyesülete vasárnap este rendezi meg március idusát. A Vadászklubban, este nyolc-ra kezdettel műsoros estét rendez az egyesület, amelynek műsorát a Hízekegy vezeti be. Utána Keller Béla: Rákóczi nyitányát játssza a műkedvelő zenekar. Vörösmarthy: Merengőhöz című dalát, utána Kacsóh-Pongrácz: Rákóczi megtérése című dalát énekli Schmidtné-Marschall Gizella.

Az ünnepi beszédet dr. Scheib Károly városi főügyész mondja, majd a Himnusz éneklés el. Torday Ányos dr.: A magyar harangzó című versét Lielli Pál dr. főszolgabíró, főispáni titkár szavalja. Brahms magyar táncát adja elő ezután a műkedvelőzenekar, majd egy indulóval véget ér a műsor.

A zombori polgári Kaszinó szombaton este rendezi meg hazafias ünnepségét a dalárdák közreműködésével. Az ünnepi beszédet dr. Raics Tamás elnök mondja. Az ünnepség keretében vacsorát rendeznek.

Március idusát megünnepelik az iskolák is. A fiúpolgáriban nívós műsort állítottak össze. Az ünnepi beszédet Schwandner Andor tanár mondja.

A tanítónőképző intézet leányliceumának műsoros estjét lapunk másik helyén közöljük.

Zombor mindent megtesz a talajvíz leküzdésére

A hirtelen olvadás következtében Zombor alacsonyabban fekvő részeit veszélyezteti a talajvíz. Eddig tíz ház omlott össze Zomborban, valamennyi a Szelencse és a Bánát városrészen. A víz rengeteg házat rongált meg.

A város vezetősége mindent megtesz a talajvíz leküzdésére. Cserta Péter dr. polgármester intézkedésére Basler főmérnök és Csolosz Jenő dr. városi aljegyző felutazott Budapestre, ahol az árvízvédelmi kormánybiztos jóváhagyta a polgármester

azon intézkedését, amellyel a talajvíz feltörésének megakadályozása és a veszélyeztetett házak biztosításának érdekében a szükséges téglá menviségét lefoglalta.

Ezenkívül az iparügyi minisztériumban eljárak annak érdekében, hogy a Móró féle téglagyárban lévő nyers téglák kiégetéséhez szükséges szenet megkapják. Értesülésünk szerint a közeljövőben megérkezik Zomborba a tégláégetéshez szükséges hatvagon szén.

Árdrágító zombori szikvizgyárosok a vádlottak padján

Barasics Ferencet fogházbüntetésre ítélték

A zombori törvényszék úzsoratanácsa előtt csütörtökön délelőtt hét zombori szikvizgyáros állott vádlottként. A szikvizgyárosokat azért vonták felelősségre, mert a szódavízért 15, illetve 30 fillérért árusították, 10 illetve 20 fillér helyett.

A bíróság a szikvizgyárosok közül Ba-

asics Ferencet kéthavi fogházbüntetésre ítélté.

Angéli Miklóst, Hartus Ferencet, Reffle Jakabot, Zsárkovacski Pétert, Krsztics Vladimírét és Sáfrány Sándort fejenként 100—100 pengő pénzbüntetésre ítélté a bíróság.

Háromévi fegyházbüntetésre és súlyos mellékbüntetésekre ítélték egy árdrágító apatini sertéskereskedőt

Két és fél pengőért árulta a hizottsertés kilogramját

A zombori törvényszék úzsoratanácsa árdrágítási visszaélés büntetésében hozott ítéletet. A vádlottak padján Kammerer Vendel 47 éves apatini sertéskereskedő ült, aki a vádirat szerint 1941 október 7-től 1942 január 2-ig tizenhatalrendben árdrágítást követett el.

Kammerer ezen idő alatt száz darab hizott sertést adott el kilogrammonként 2.40—2.60 pengőért, ugyanakkor amikor a hizottsertés ára 1.70 pengő volt.

Vele együtt a vádlottak padjára került Klemm Péter 32 éves apatini hentes is, aki viszonteladásra vette a hizottsertést Kammerertől.

A bíróság tizenhatal tanút igazolt ki. A bizonyítási eljárás után Kammerert, aki azzal védekezett, hogy a takarmány drága volt, bűnösnek találta a bíróság és árdrágításért

háromévi fegyházbüntetésre, 1000 pengő pénzbüntetésre, ötévi hivatalvesztésre és 2000 pengő vagyoni elégtételre ítélté. Ezenkívül elrendelte a nála talált és lefoglalt nagyobb mennyiségűből 6078 pengő értékű sertésárdrágító 53 darab hizottsertést visszaadták Kammerernek.

Az árdrágító apatini sertéskereskedőt fogva tartották.

Klemm, a másodrendű vádlott 50 pengő pénzbüntetést kapott. Ugy az ügyész, mint az elítélt felelősséggel élt.

Disz-szemle Zomborban

A zombori helyőrség csapatai felett a szegedi honvédelmi parancsnok pénteken délelőtt 11 órakor disz-szemlét tart. A disz-szemle után díszmenet lesz. A csapatok a Zrinyi utcán, Kossuth Lajos utcán át vonulnak fel. A parancsnok a Szent György téren fogadja a csapatok díszmenetét.

A tolongás elkerülése végett helyet előre kell biztosítani, mert a közlekedést lezárják.

A disz-szemlére a házakat felfelbörgözzük. Itt tudatjuk olvasóinkkal, hogy a csapatászlónak levett kalappal kell megadni a tiszteletet.

793 tagja van a DMKSz őrzállási fiókjának

A DMKSz őrzállási fiókja most tartotta első tisztújító közgyűlését Krizsák Mihály elnökletével. A titkári jelentésből kitűnik, hogy a közönség magyarságának — a Székelytelep nélkül — kb. 75 százaléka tagja a Szövetségnek. Jelenleg a fióknak 273 családfő taggal 793 tagja van. A titkári jelentés beszámol még az elmúlt évi munkálkodás eredményéről és közölte a közgyűléssel, hogy az idei év folyamán sportnépművelési és nemzetpolitikai szakosztályok felállítását vette tervbe a vezetőség. A pénztári jelentés ismertette a fiók pénzügyvitelét és a pénztári állását, amely szerint a fióknak 74.67 P. készpénz vagyona van. Az ellenőrök és különböző bizottságok jelentései után a közgyűlés átért az új vezetőség megválasztására. Elnök: Krizsák Mihály, alelnök: Locsa Antal titkár: Heteyi Mihály, pénztárnok: Drobina A. István, könyvtáros: Trenka Fábján, felügyelő bizottsági tagok: Heteyi István, Szöllősi Béla és Drobina P. István, szervező bizottsági tagok: Locsa György és Géczy János, ellenőrök: Drobina János és Franyó Ferenc a választmány tagjai: Nápora István, Kollárik István, Haller Pál, Mándics Ferenc, Dévics Antal, Szalay József, Mojzes János és Molnár Mihály lett.

Brazília hadbalép?

Bern, március 12.

A Bud. Tud. jelentése szerint a brazil kormány utasította a nyílt vizeken tartózkodó hajóit, hogy haladéktalanul fussanak be a legközelebbi brazil vagy amerikai kikötőbe. Az ostromállapotot kiterjesztették az egész országra. Hir szerint ennek az intézkedésnek az a célja, hogy megkönnyítse Brazília esetleges hadbalépésének kimondását.

A brazil sajtó megtorlásokat követel Németország ellen négy brazil hajó elsüllyesztése miatt.

Japán harcitévelékenység

Tokió, március 12.

A császári főhadiszállás csütörtöki hadijelentése megerősíti, hogy Új Guinea területén Salamao és Lae közelében partraszálltak a japán csapatok. Az ellenség légierei kísérletet tettek a partraszállási hadművelet megzavarására. A hatvan gép közül négyet lelőttek a japánok, a többi elűzték. A japánok néhány hajóegysége károkat szenvedett. A japán országgyűlés egyhangú köszönetet szavazott meg a császári hadseregnek az elért nagy harci sikerekért.

ANGLIA INDIÁBA KULDI ÉSZAKAFRIKAI CSAPATAINAK EGY RÉSZÉT

Svájci lapjelentések szerint a burmai és indiai súlyos helyzet arra kényszeríti Angliát, hogy az északafrikai erőinek egy részét Indiába szállítsa.

HIREK

Ügyeletes városi orvos: Dr. Lackner Lajos, Trefort utca. 4. Tel. 188. Az ügyeleti szolgálat vasárnap 14 órakor kezdődik és tart a következő vasárnap 14 óráig.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.

Ügyeletes gyógyszerész: Angyal gyógyszerész, Jókai tér.

Megkeresztelték Albrecht főherceg leányát. Budapestről jelentik: Albrecht főherceg leányát csütörtökön megkeresztelték. Dr. Kelemen pannonhalmi főapát ebből az alkalomból misét mutatott be a főhercegi palotában ideiglenesen létesített kápolnában. A királyi hercegnő a keresztelésben az Aldikó, Katalin, Izabella, Henriette, Mária Alice nevet kapta.

Kállay miniszterelnök beszédet mond a MÉP értekezletén. Budapestről jelentik, hogy dr. Kállay Miklós miniszterelnök-külügyminiszter beszédet mond a MÉP ma esti értekezletén.

Előadás Nemesmiliticsen. A DMKSz kulturést rendezett. Bevezetőbeszédet Körmeny István mondott. Szabó Lajos tanító történelmi előadást tartott. Lantos Károly a negyedik parancsolatról beszélt. Szerepeltek még: Matyus István, Kanyó István, Tosaki Ferenc, Lakatos Márton, Mátyus Juliska, Molnár Katica, Radics Ilonka, Körmeny Nándor, dr. Ödly Pál községi orvos a gümőkórról tartott egészségügyi felolvasást, zárószómnak Körmeny István keskenyfilm bemutatást rendezett, nagy siker mellett.

Háztulajdonosok figyelmébe. Az új házzsámotárak árának beszédését megkezdtek. Egy házzsámotár ára 2.50 pengő. A mérnöki hivatal embere házról házra jár és a beinkasszált összegéről nyugtát ad. A kinem fizetett házzsámotár árát közadoba vetik ki a háztulajdonosokra.

Megbüntettek egy bácskertes asszonyt mert drágábban adta a burgonyát. A zombori törvényszék úszoratanácsa 20 pengő pénzbüntetésre ítélte Gurzsvány Jánosné bácskertes asszonyt, aki husz fillérért adta a burgonya kilóját.

Börtönbüntetésre ítélték egy árdrágító körtési henteset. Jung Ferenc körtési hentes a zombori törvényszék árdrágításért vonta felelősségre. A hentes ellen az volt a vád, hogy a megengedettnél drágábban árulta a szalonnát és a sonkát. A bíróság hűnösnek találta és hathavi börtönbüntetésre, 100 pengő pénzbüntetésre, három évi polgári jogvesztésre, valamint 2000 pengő vagyoni elégtételre ítélte.

Ha gyomrát tulterhelte és ennek következtében émelygést és hányingert érez, igyék minél előbb egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az egész tápcsatornát gyorsan és alaposan kitisztítja és csakhamar kellemes közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát!

Kultúrelőadás Bácsfeketehegyen. A DMKSz bácsfeketehegyi fiókja sikerült kultúrelőadást rendezett. Kozma László tanító Kossuth Lajosról tartott előadást. A diákok Kossuth-mótákat énekeltek. Szerepeltek még: Nyíri József ref. lelkész, Kucsera László tanító, Tarkó István, Kántor László, Kántor László, Nagy Károly, Molnár Etelka, Végh Sándor, Ács Ferenc, Cser Veronka, Merecskó Mariska, Krakszner Gy. Albert József és Pap István. Az estet Bányai Gyula tanító rendezte.

A MÉP szervezőbizottságot alakított Bácskossuthfalván. A Magyar Élet Pártja szervezését Bácskossuthfalván is megkezdte. A szervezőbizottság tagjai a következők: Zádory András, Gyarmati Sándor, Hajdu István, Varjas Sándor, dr. Rác Jenő, Solya János, Kovács Lajos, Szeitz József, Bézi Sándor, Kecskeméti Lajos, Bak Sándor, Drenyovszky János, Nagv Sándor, Jeges Sándor, Csákváry Ferenc, Juhász János, Zádory János, Nemes Márton, Pazsa Lajos, Mészáros Ferenc, Fekete Endre, Ottervein József, Jeges Sándor Szücs Sándor Szücs Bálint, Csepella György, Horváth Gyula, Tóth József, Szóczi József, Szigeti Imre és Rostás János.

Sürgősen be kell váltani az 50, 20 és 10 filléres nikkel pénzeket. Az illetékesek felhívják a közönség figyelmét arra, hogy magánosok március elseje óta nem kötelesek fizetési eszközként elfogadni az 50, 20 és 10 filléres nikkel pénzeket, míg a közpénztárakat azokat csak március végéig fogadják el. Érdeke a közönségnek hogy ezeket a nikkel értékeket sürgősen beváltsa.

Három munkást megölt a gáz Budapesten. Budapestről jelentik: Csütörtökre virradóra a Korvin téren lévő Korvin lépcső alatti homoktároló helyiségben három munkás holttestét találták meg. Személyazonosságukat sikerült megállapítani. Mindhárom hómunkás, akik az éjszakát a homoktárolóban töltötték. Valószínű, hogy halálukat gázmérgezés okozta. A gázvezető cső ugyanis a homoktároló helyiségen megg keresztül és mint megállapították az éjszaka csőrepedés történt. A vizsgálat még folyik.

Gondatlanságért elítélték Jung Mátyás zombori kereskedőt. A zombori törvényszék gondatlanság miatt vonta felelősségre Jung Mátyás zombori kereskedőt, a Shell olajvállalat zombori képviselőjét. Jung a vádszerint nem fordított elég gondot a leraktározott olajra, az felszivárgott, s egy gyufaszálatól lángalobbant. A bíróság bűnösnek találta Jungot és 500 pengő pénzbüntetésre ítélte.

„Három a kislány” Topolyán. A topolyai Iparos Daloskör régi műkedvelő gárdájával husvétkor színrehozta a „Három a kislány” című operettet.

Zomborban kéthetes tanfolyamot rendez a Légoltalmi Liga. A Légoltalmi Liga kéthetes légvédelmi tanfolyamot rendez Zomborban. A tanfolyamot 13-án pénteken délután 4 órakor nyitják meg ünnepélyes külsőségek között a városháza tanács termében. A tanfolyamnyitó ünnepségen részvesz vitéz Pintér Jenő vezérőrnagy a Légoltalmi Liga szegedi kerületi felügyelője, dr. Deák Leó főispán dr. Cserta Péter polgármester és a katonái, valamint a polgári előkelőségek egész sora. A tanfolyam vezetője Horler Ferenc nyug. százados.

Hangszóró harang helyett. Prága egyik legújabb temploma ugyan hangszóval, de már nem haranggal hívja a híveket mára. A toronyban harang helyett hangszóró van, mely elektromos átvitelrel néhány egyenlőtlen hosszúságú rézcső hangját közvetíti a sekrestyéből. Nagy ünnepeken a hangszóró »valódi» harangszót közvetít — hanglemezzel.

Lopás Pacséron. Soós Sándor pacséri lakos jelentette a rendőrségen, hogy elloptak tőle 1500 pengőt. A nyomozás folyik.

FILM

ARENA:

MEGVÉDTEM EGY ASSZONYT

Nagyon érdekes, nem mindennapi történet a darab meséje: Bory Péter mérnök (Páger) egyik belvárosi sörözőben éppen ahhoz az asztalhoz ül, amelynél egy ismeretlen házaspár veszekszik. Bory az asszony védelmére kel, mire a férfi arculati. A nagy botrányt a lapok kiszíneve adják le, s az egész Pest megvan szózódva arról, hogy a mérnöknek az asszonnyal intim kapcsolatai vannak... A szüzsé az élet egy igen érdekes pillanatát ragadja föl és vízi vászonra nagyon finoman. Szerepelnek még Lázár Mária és Mezey Mária. Az Arena ui heti hirdőjának kíséretében mutatja be rendkívül érdekes műsorát.

NEMZETI:

TITOKZATOS IDEGEN

Mindvégig izgalmas bűnügyi film. A darabban Uray Tivadar játsza a főszerepet, amely szinte „testhezálló” szerep, s méghozzá kettős szerep. Egy repülőgépgyár igazgatója feltalálja a földről kormányozható repülőgépet, amelynek nagy jelentősége van hadiszempontból is. A repülőgépgyár mérnökének, Arácsinak, aki becsületese fiatalember, van egy ikertestvére Félix, aki a megszólalásig hasonlít hozzá, de megbízhatatlan, könnyelmű, züllött ember... ebből keletkezik az izgalmas bonyadalmak egész sorozata. A főbb szerepeket játszik még Gözön és Bilicsi. Az új műsort új heti hirdő kíséretében vasárnapon mutatja be a Nemzeti.

Halálrazulta a leomló kő a bányászt. A villányi kőbányában egy leomló sziklával törmelékei maguk alá temették Réder János 52 éves villánykövesdi munkást. A szerencsétlen ember koponyaalapú törést szenvedett és a helyszínen meghalt.

Nemzeti ünnepély rendez a zombori tanítóképző intézet leányliceuma. A zombori tanítóképző intézet leányliceuma március 15-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel nemzeti ünnepélyt rendez a Városi Színházban. Az ünnepély részletes műsora a következő: Hímnusz. Karének. 1848 március 15. Előadja Ádám Valéria II. é. n. Petőfi: Nemzeti dal. Szavalja Dekich Mária I. é. n. Erkel: Részletek a Bánk bán-ból. Zongorán előadja Rótonyi Katalin IV. é. n. Ünnepi beszéd: Elmondja Bogdány Margit tanár. Kodály: Lengyel László Karének. — Ünnepi palotás. Pósa: A haza. Szavalják a gyakorló iskola növendékei. Erkel: Részletek Hunyadi László-ból. Zongorán előadja Berkes Klára IV. é. n. Kosztolányi: Zászló. Végvári: Három szín. Szavalja Balassa Krisztina II. é. n. Magyar tapostánc. Tóth K: Előre! Szavalja Krnaiszk Izidóra III. é. n. Szózat. Karének. Az énekszámokat Waleth Stefánia zenetanár vezényli. Belépődij nincs.

Idomított macska. Egy sandari földművesnek hosszas fáradozás után sikerült macskáját a kanállal való evésre megtanítani. A macska annyira még nem vitte ugyan művészetét, hogy maga tudja a kanalat mancsai közé venni, azonban a környék érhető módon így is csodájára jár.

A ponyvajárodalom és a fiatalokak bünözése. (MN) A svéd statisztikai hivatal megállapítása szerint a svéd ifjúságban a bünözési hajlam ijesztő mértékben terjed. A »Nya Dagligt Allehanda» nézete szerint a szomorú jelenség szoros összefüggésben van a hasonlóképpen rendkívül elterjedt gangsterregényekkel. Egy 12 és egy 15 éves gyilkos például pontosan a náluk talált bünügyi regények mintájára követte el tettét. A legutóbb hurokra kerített 17 tagú stockholmi fiatalokor tolvajbanda büntetésnyáján is egész halom detektívregény került napvilágra.

Felhívás. A m. kir. Hadimúzeum kiállítja azoknak a legénységi állományú világ háborus katonáknak a fényképét, akiket arany vitézségi éremmel tüntettek ki és ezért felkéri a kitüntetettek hozzátartozóit vagy utódait, hogy küldjék be a kitüntetés egy fényképét a M. Kir. Hadimúzeumnak, Budapest I. Gr. Bethlen bátyasétány 40. címre.

Az életmentő hó. (N. N.) Egy kopenhágai asszony a csodával határos módon menekült meg a biztosnak látszó haláltól. Ablaknyitás közben elvesztette egyensúlyát és a negyedik emeleten levő lakásból az alacsony mellvédre keresztül az udvarra zuhant. Szerencsés véletlen következtében azonban éppen egy méteres órákására esett úgyhogy az ijedségen kívül semmi baja sem történt. A jó idegzetű asszony minden feltűnést kerülve nyomban letisztította ruháját és visszasietett lakásába, hogy most már betegye az időközben kiszellőzött szoba ablakát.

A gazda legkisebb barátja címmel a méhészkedés jelentőségéről írt vezetőcikket Ignác Sándor a Magyar Föld legújabb számában. A magyar falu képes hetilapja a napraforgó termeléséről, a lovak mirigykórjáról, a vízfolyások medrének jókarban tartásáról, a csiperkegomba termesztéséről közöl szakcikkeket. Hozza az országos mezőgazdasági kamara hivatalos közleménye it az arany- és ezüstkalászos gazdák országos szövetségének megalakulására vonatkozóan. Az orosházi gazdanapról és a tenyészállatvásár előkészületeiről számol be írásban és képbén. Elbeszélést, verset, háborus képeket, kisczudák cikkeket, piaci és vásári árat, rendeleteket és sok más hasznos, érdekes cikket és képet találunk benne. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivatala, Budapest, VII. Erzsébet körút 7.

A mai gyermekek egyre magasabb növésűek

Erdekes magyarázat a rövidhullámok titokzatos hatásáról

Amióta rendszeresen alkalmazzák az embertani méréseket, minden kétséget kizáróan meg lehet állapítani, hogy az emberi test hossza lassú, de állandó gyarapodást mutat. A legutóbbi száz év alatt átlagban egy centimétert. Ezt a helyesebb életmódra, a sportra, cserkészetre vezetnek vissza és csakugyan a növekedési többletet leginkább a jobb módú és műveltebb rétegek-nél tapasztalhatjuk.

A legújabb mérések azonban egészen váratlanul egy további, valóban meglepő tényt derítettek ki. A legutóbbi husz év alatt felnőtt gyermekek ugrásszerűen megnöttek. A bostoni Harvard egyetemnek a föld csaknem minden tájára kiterjedő vizsgálatai szerint az összes mostani tízeven felüli gyermekek nagyobbak, mint a korábbi években a hasonló korúak. A fiúk átlagosan 8, a lányok 11 centiméterrel. Még pedig válogatás nélkül, gazdagnál, szegénynél, sportolónál és kályhamögött ülőknél, városban, falun élőkénél, vad népeknél egyaránt.

E csodálatos jelenség okát kutatva, a Harvard egyetem érdekes magyarázathoz jutott. Olyan erőforrást kellett keresni, amelynek hatása az egész földtekére kiterjed. Ujabbban azóta nem fedezett fel a tudomány, ezért a meglevők között kellett seregszemlét tartani. Fel-tűnt, hogy a kérdéses husz év pontosan egybe-vág a rádió általános elterjedésével. Villamos rövidhullámok azelőtt is rezegtek az egész vilá-gúrt kitöltő étertengerben, de a föld kerü-létén soha akkora mennyiségben és erővel, mint amióta mindenfelől a számtalan adó és nagyadó készülék működik. A rövidhullámok pedig át-hatolnak a test szöveteiben, mint valami szitán és valószínűleg ezek hatnak serkentően egyes belső szervekre.

Első pillantásra talán kissé kalandosnak tet-szik ez a magyarázat, amelyet azonban támo-gatnak a tudományos kutatás újabb eredményei. Ezek mélyebb betekintést engednek testünk műhelytitkaiba.

Testünk és szellemünk alkata nagyrészt a hormonoktól függ. Ezek a titokzatos nedvek — hasonlatosan a vitaminokhoz — parányi mére-tben bár, de feltétlenül szükségesek. Ösz-mennyiségük alig tölti meg egy gyűszűnek a fe-lét, de egyetlen cseppel kevesebb, vagy több és a gyermekből trópe lesz vagy óriás, kretén vagy lángész.

A vitamin hiánya (avitaminosis) vagy akár csökkenése is (hypovitaminosis) szinté súlyos zavarokkal jár, de ezek aránylag könnyen ki-egyenlíthetők. A vitaminokat a külvilágból — tápszereink útján — vesszük fel és minden nem egyedül, hanem minél változatosabb étrend bőven fedi a rendszeres szükségleteket, esetleges hiánynál pedig kiváló gyógyszerkészítmények állanak rendelkezésre. A hormonokat azonban testünk maga állítja elő, mégpedig a belső el-választási mirigyekben és az itt mutatkozó za-varok sokkal nehezebben befolyásolhatók.

Ezek a fejlődésünkhöz szükséges és érdekes mirigyek a test különböző részein foglalnak he-lyet és egymással szoros kölcsönhatásban álla-nak. Kezdetben a csecsemőmirigy viszi az irá-nyítást, a tizedik életév után azonban visszafej-lődik és tért enged a nemi mirigyeknek. Erre kifejlődik a férfi és női jelleg, valamint a ser-dülőkor gyors növekedése. Ha a csecsemőmi-rigy működése valamely betegség vagy daga-nat folytán tulhamar megszűnik, akkor a nemi mirigyek tulkorán ébrednek: ily módon fejlőd-nek ki a sokáig boszorkányosnak tartott „sza-ballas csecsemők” és korán érett csodagyermek-ek. A test növekedése függ a pajzsmirigy és az agyfűggelék hormonjától is. Ha az kevés, a gyermek törpe marad. De nagy a különbség a két törpealak között. A pajzsmirigy-törpe idom-talan, hülye, kretén, az agyfűggelék-törpe pe-dig részarányos, egy szabályos embertest kis-sínyített kiadásban, amellyel éleseszű. A megfe-lő mirigy kivonatával mindegyiknél csodálatos javulás érhető el. Azonban csakis huszéves ko-rig, azontul az addig kifejlett testméretek sem-miféle módon nem befolyásolhatók többé.

Most már érthető, miért hatnak a rövidhul-lámok is kizárólag a serdülő ifjúságra, de a fel-nőttekre már nem. Ellenőrző kísérleteket be nem sugárzott gyermekekkel nem lehet keresztülvini, mert ezek a hullámok áthatolnak falakon és

sziklákon is és mindenhova eljutnak. Az az el-lenvetés sem helytálló, hogy a nagy antennák közelében lakó gyermekeknek nagyobb növé-

süeknek kellene lenniök, mert a hatás nem egy-len kibocsátótól függ és a hullámok ereje tá-volságokban nem csökken.

Economio bécsi ideggyógyász szerint az em-beriség a cerebratio, vagyis agykitejlődés útján halad. A kultúrnépek agyállománya ugyanis á-llandó gyarapodást, koponyájuk növekvő bolto-zatot mutat. Remélhető, hogy az új nemzedék testi növekedése az agyállományra is ki fog terjedni.

Dr. Révai I.

A Szovjet legszerencsétlenebb áldozata: a földműves

(A m. kir. honvéd haditudósító szá-zad közlése.)

A szovjetrendszer végtelenül bonyo-lult társadalompolitikai és gazdasági szö-vevényének áttekintéséhez, hosszú hetek vizsgálódása szükséges. És még akkor sem nyerhet az ember egészen tiszta képet, mert a Moszkva által kiadott s minduntal-an ellentétes rendelkezések következté-ben, az ideiglenes vagy átmeneti intézke-dések és fél rendszabályok egész sorozatá-ra bukkanunk.

Az azonban egészen bizonyos, hogy Lenin elmélete a mezőgazdaságot sújtotta a legkegyetlenebbül.

Nézzük csak e kérdést, az eddig tisz-tázott adatok alapján!

A Szovjetunió iparosítását célzó törek vések nem tudták az ország agrárjellegét megváltoztatni. A népesség túlnyomó ré-sze ma is a falu lakója és Moszkva urai-nak bosszúságára több mint kétharmad-részből a mezőgazdaságban működik. A parasztság ma is a lakosság gerincét alkot ja. Az ország mezőgazdasági jelentőségét nem is kell hangsúlyoznunk. A világhábo-ru előtti Oroszország a földkerekség egyik legnagyobb gabona exportállama volt, ame-ly roppant gabonafeleslegét európai pia-cokon értékesítette. Az ország gazdaságá-nak alapja a mezőgazdaság volt. Emellett az orosz paraszt — ellentétben a nyugati forradalmi eszméktől megfertőzött közép-osztállyal — a régi cári orosz állam fő tá-maszát alkotta.

Érthető ha az orosz földműves kezdet-től fogva ellensége volt a bolsevizmusnak. A forradalmi eszméket és az idegen ele-mek által nagy hővvel hirdetett új tan-okat, mint tőle távolálló idegen gondolato-kat, ösztönösen elutasította. A bolsevistá-ka a falu még hatalomrajutásuk után is ne-héz feladatokat elé állította, de a mai napig is súlyos gondokat okoz nekik. Az orosz paraszt, ősi vallásosságával, a saját szer-zeménynek s a magántulajdonnak megrog-zott tiszteletével, a templomról, családról, rokonságról, erkölcsről vallott felfogásával alapjában véve, legélesebben szemben álló ellenfele volt a bolsevista gondolatvilág nak, amely csak idővel, sok millió ember-élet árán tudott a falun is győzelemre jut-ni.

A falu semmi áron sem akart a kol-lektív termelésben résztvenni. A legborzal-masabb megfélemlítő eszközök és egész te-rületsávok lakosságának, egész néprétegé-nek kiirtása tette csak lehetővé, hogy a bolsevizmus beférközzék a falvakban. Vé-gül ugyan ráerőszakolták a szerencsétlen-muzsikra a kollektív munkát, de bevezeté-se több emberáldozatot követelt, mint a-mennyi hősi halottat a világháboruban résztvevő országok együttesen vesztek.

Agrárországról lévén szó, természetes, hogy a bolsevizmus számláját már a kez-deben is a falu, a mezőgazdaság fizette meg. Lenin sarkalatos alapelve szerint min-denáron meg kellett teremteni a világhábo-ru alom alapját: a szovjet nagyipart. Eh-hez azonban pénz kellett. Pénzt azonban csak a föld adhatott.

Oreg ukrán földművesek, a maguk egyszerű módján minduntalan hangoztat-ják, hogy a többi társadalmi réteggel szem-ben őket sanyargatták meg legsúlyosab-ban a szovjetrendszer kiereszkolói. Őket háromszorosan szipolyozták ki. Először az-által, hogy belekényszerítették őket a kol-lektív termelési rendszerbe és így elvették tőlük munkájuk gyümölcsét. Másodszo-r, azáltal, hogy elvették a földjüket. Végül azáltal, hogy mindezek után még adót is fizettek velük, holott már se földjük, se jövedelmük nem volt. A parasztnak kellett az exportbuzát, fát stb. kitermelnie az ipa-rosi táshoz szükséges külföldi fizetőeszkö-zők előteremtésére, hiszen a külföldi álla-mok a szovjet-papírpénzért nemhogy gépe-ket de még egy tűt sem szállítottak volna.

A földműves viseli azóta is a bolsevis-ta rendszer minden terhét a szovjetállam-ban. Verejtékes munkával kell az éhbér-nek is kevés keresetet megszereznie, hogy az iparosodó városok munkásságát táplál-ja. Alig hagynak meg számára mást, mint a vetőmagvakat. Ha szállítani nem tud vagy nem akar, kényszermunkára ítélik. Adója oly súlyos, hogy a terhek alatt fel-tétlenül össze kell roskadnia.

Az agyoncsigázott, végtelenségig hajszolt orosz parasztnak ilyen körülmények között őszi legyek módjára halomra pusztultak el. Ez volt a bolsevista „földreform” legké-z-zelfoghatóbb eredménye.

Allapota javulóban van...

(M. kir. honvéd haditudósító szá-zad közlése.)

Vakító fehér a táj. A rozszant muszka-házak piszkos ablakszemei bágyadtan hunyorog-nak a roskadozó tetők hókucsmái alól. Még a kócos orosz lovak is dideregve kapkodják bo-zontos csülkeiket a jeges uton.

Az ukránjai magyar megszálló csapatok pa-rancsnoka, egész délelőtt dolgozott főnökével a térképek fölött.

Szinte szoborszerű volt a két komoly fér-fiarc.

Taktikai jelek, számok, szavak, tömör so-rok, vázlatok rögzítették a két egymást-megér-tő tekintet találkozásait. Intézkedések szület-tek, feladatok megoldása bontakozott ki a pa-pirlapokon.

S így megy ez minden nap, mert otthoni fo-galmak szerint rendkívül nagy területek és tá-

volságok méretei között kell gondoskodni min-denről.

A holnapi intézkedések tehát: készek.

A vezérőrnagy most a szobájába megy és egy ölnyi cigarettadobozt ad át parancsörtsz-tjének. Színes dobozokban csupa különlegessé-get.

— Ezt be kell csomagoltatni! Elvisszük a táborig kórházba. Ma is meglátogatjuk sérült és beteg honvédeinket.

Ez is így történik hétről-hétre. Az itt levő magyar csapatok melegszívű parancsnoka — fá-rasztó, de fáradhatatlanul yégzett — napimun-kája után sem ismer pihenést. Szüntelenül járja az alárendelt s elérhető csapatok szállásait, intézményeit és a leggyengédebb szeretettel a táborig kórházat.

Nem csoda, ha az ott ápolt honvédek sze-

me megcsillan, mihelyt meglátják fáradhatatlan gondviselőjüket.

De olyankor meg a vezérőrnagyuk szemecsilan meg örömmel, amikor ágyról-ágyra lépve, itt is, ott is ezt hallhatja a kezelőorvostól: — Javul... ez is javul... állapota javulóban van...

Tábori kórházunkat és több más tábori egészségügyi intézményünket egyébként nemrégiben látogatta meg Ukrajna német vezénylő tábornoka is.

S a legőszintébb elismerés hangján nyilatkozott a látottakról és a legtökéletesebbeknek mondta ezeket a korszerű magyar intézményeket.

Mindig eszembe jutnak ezek a dolgok, ahányszor a vöröskeresztes rádiószolgálat közvetítését hallgatom s elhangzik egy-egy üzenet: Kovács János honvéd vagy Kiss András tizedes megnyugtatta hozzátartozóit, állapota javulóban van és nemsokára gyógyultan hagyja el a kórházat.

Nem is lehet másként, mert a haza ügyét s mindnyájunk biztonságát a mérhetetlen orosz messzeségben szolgáló honvédek a magyar tudással párosult lelkiismeretesség, a körülötte levők bajtársai szeretete és szereteteinek mája vigyáz.

Nyilttér*)

NYILATKOZAT.

A budapesti napilapban „Magyarság” 1942. évi március 8-án megjelent számában „A délvidéki szabadkőmives páholyok és azok tagjai” feliratu cikkében az én nevemet is felsorolták, ezzel kapcsolatban a következőket kijelentem: hogy én, se máshol sem pedig Zomborban a tagja nem voltam soha, a fent említett páholyt. Zombor 1942. évi március hó 11.-én.

Teljes tisztelettel
Sztanisits István
kereskedő.

MEGHÍVÓ.

A Szondi Halászati Szövetkezet
1942. évi március hó 21. napján d. e. 9 órakor, határozatképtelenség esetén:

1942. évi március hó 21. napján d. e. 10 órakor az apatini Noteisz Antal-féle vasuti vendéglő helyiségében

rendes közgyűlést tart, melyre a tagokat az 5040/1941 M. E. sz. rendelet és az alapszabályok 9 §-a értelmében meghívja.

NAPIREND:

1. Az 1941. évi üzleti eredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Az 1941. évi zárszámadások megvizsgálása és a fölmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. A szövetkezet eddigi szövetségéből a „Sredisnyi Szavez slatkovodnih ribarskih zadruha Novi Sad” kötelékéből való kilépés tekintetében határozathozatal.
6. Új alapszabályok alkotása az 1875:XXXVII. és az azt kiegészítő jogszabályok, valamint az 5040/1941. M. E. számú rendelet értelmében, továbbá az új cégszöveg megállapítása.
7. A szövetkezet elnökének és 4 igazgatósági tagjának megválasztása.
8. Felügyelőbizottság 5 tagjának választása.
9. Felhatalmazás a Szövetkezet működésének mikénti folytatására.
10. Határozathozatal az Országos Halászati Egyesületbe belépés tárgyában.
11. Határozathozatal az alakuló Délvidéki Halértékesítő Szövetkezetbe belépés tárgyában. Esetleges indítványok.

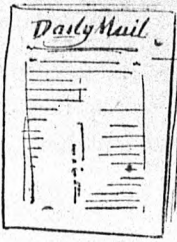
1942. január 1-én a tagok száma 10 (tiz) az üzletrészek száma pedig 10 volt, tehát marad az év végén 10 tag 10 üzletrésszel, a mai napon tehát a tagok száma 10, az üzletrészek száma pedig 10 darab.

Az igazgatóság.

*) E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

Willst du die Zeitung lesen?
Die heutige?
Ja, hier im Hotel kann man jede Zeitung und beinahe jede Zeitschrift bekommen.
Grosser Gott! Wieder ist ein grosser Dampfer gesunken!
600 Personen sind ums Leben gekommen, 200 wurden gerettet.
Wie ist das geschehen?

Er ist auf eine Sandbank geraten.
Ein langer Artikel von der Television.
Interessiert er dich?
Ja, natürlich. — Man hat einen neuen Werkstoff erprobt, er soll den Gummi ersetzen.

Akarod az ujságot olvasni?
A maít?
Igen, itt a hotelban megkaphat az ember minden ujságot és majdnem minden folyóiratot.
Uram Isten! Egy nagy gőzös megint elsüllyedt. 600 ember vesztette életét 200 megmentettek.

Hogy történt?
Zátonyra futott.
Hosszu cikk a televizióról.
Érdekel?
Természetesen. Új műanyagot fedeztek fel, a gumit pótolná.

Szószedet

frieren, froren,
h. gefroren
es fällt mir ein

fázni
eszembe jut

darauf
mehrmals

ezzel kapcsolatban
többször

Dr. VÉGHNÉ eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”. első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.

A rejtélyes talizmán

IRTA: CLEM YORE

— Ha indiánoknál vásárolás fordul elő, mert vége a szerelemnek és így nem maradnak együtt nagyon furcsán válnak el egymástól. Néha a férfi visz el mindent, de előfordul az is, hogy az asszonynak is jut valami az osztozkodásnál. Ami az arany talizmánt illeti, az talán kettétörtött és...

A lány hirtelen elhallgatott és élesen nézett szembe Jimmel. Azután folytatta:

— De ha a talizmán fele az indián asszonynál marad, bizonyára nem adná el, vagy csereberélné el fehér embernek. Babona tiltja, hogy a szerelmi talizmántól megváljék. Indián ezt nem tenné.

— Miféle indiáné volt az a talizmán, amit maga látott?

— A folyó partján lakó törzshöz tartozott. És mint kislánynak is sajiáságosnak tűnt fel nekem, hogy ilyen tárgyat láttam egy indiánnál, aki a folyó partján halat tisztít és szárít.

— Oreg, vagy fiatal volt az indián?
— Nem indián volt, hanem indián asszony. És pedig nagyon szép asszony volt, sokkal tisztább és gondozottabb, mint általában az indián asszonyok.

Megszólt a telefon csengője.
Gray felelt. Miután visszaakasztotta a kagylót, így szólt:

— Julie Marie, az Északnyugati Villamosági Társaság izeni, hogy menjünk át az áruházába.

— Neill Jim ur, Isten vele! Nem hittem azt, hogy a talizmánt az atyja lopta. Lehetséges, hogy valamit indián, vagy indián asszony vett tette el azt a talizmánt, amelyet ön az atyjától kapott. Ha a Sitkán együtt utazunk, többet beszélhetünk a talizmánról.

— A viszontlátásra, — mondotta Jim.
Jim nagy melegséggel fogott kezét a lányval a bucsuzásnál.

A lány már kinn volt az előcsarnokban, de ezüstcsengésű nevetése még mindig hallatszott.
Gray így szólt:

— Furcsa, hogy ez a talizmán mennivre felizgatta ezt a lányt. Az volt a benyomásom, hogy amint észrevette, hogy téged különösebben érdekel a dolog, hirtelen nem akart többet mondani róla. Min töröd a fejedet, Jim?

— Nem arra a buta talizmánra gondoltam most. A lány egyéniségén töprengtem. Megtörtötte ezt a termet. Istenem, milyen neveléségen viselkedtem! Kétségtelen, hogy leolvasta az arcomról azt, amit tíz perccel előbb még magam se tudtam. És azt hiszem, ez megriasztott!

— Ez kétélű fegyver. Mert ebben az esetben megszólaltattál egy hurt az ő lelkében is. Láttam, a szeme hogy ragyogott, amikor arról beszélt, hogy a „viszontlátásra.”

— Hogy ragyogott?
— Azt a váltakozó fényt láttam a szemében, ami félig kihívás, félig ugratás és bizonyos határig félelem jele is, mintha a lelkének valami titkát leplezte volna le előtted.

— A lány csupa titokzatosság! És a titkairól ő maga talán kevesebbet tud, mint a világ, amelyben él. Nem nagyszerű-e, hogy mennivre fel tud élni a saját lelkéből fakadó benyomások hatása alatt?

— Szép zöldséget hordasz össze, fiam. Mondhatom, úgy odavágtam ez a lány, mintha a vilámlapokra vasalt volna! Szeretném, ha magad

is láthatnád, hogy milyen furcsa figura vagy, amikor ilyeneket beszélsz.

Amikor Jim kilépett az utcára, szembesáta a türethetetlen hőség.

— Nem a naptól van ilyen melegem, — állapította meg magában — hanem belső tűz éget. Julie Marie! Istenem... hiszen még a családnevét se tudom.

A szállodájához érve, sietve felment a szobájába, kitérte az ablakot, hogy kieresse a szoba fullasztó levegőjét.

A szeme most az asztalon hagyott papírlapra esett, a bankház üres nyugtaürlapjára.

Amit most látott, attól megállt a szíve. És hirtelen olyan éktelen düh fogta el, hogy megfeledkezett Julie Marieről, meg a szerelmes hangulatáról is, amely egy másodperccel előbb egész lényét uralta.

Szinte kábultan, káprázó szemmel radagta meg a papírlapot és meglepetten érezte, hogy milyen forró. Inkább csak ösztönösen és anélkül, hogy ennek tisztán a tudatára ébredt volna, érezte, hogy a nap itt csodát művelt. Az ablak üvegjén átható napsugár tűze megsokszorozódott. Szinte gyújtólencseként gyűjtötte össze az ablak üvegje a nap sugarait és összpontosította az asztalon felejtett papírlapra.

Folytatása következik.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára szavankint 10 fillér. Terjedelmi minimum 10 szó. Jelleges hirdetések kezelési költsége 20 fillér. Csak felülbélyegzett jelleges leveleket továbbítunk. — Kérdezősködésekhez válaszbelveg melléklendő.

Jó fizetéssel perfekt szobaleány jobb családból felvétetik dr. Rill szanatóriumba, Zombor. a-1389-f

Ugyes, jólöltözött ügynök, napi 8.— pengő kereseti lehetőséggel felvétetik. Zöldfa ucca 20. a-1390-f

Eladó 2 dult. márvánvappal, egy modern iégszékrenv. 2 csukott üvegszékrenv és egyéb tárgvak. Megtekinthető: Zombor, Orgona u. 7. a-1353

Tűzoltó-, levente-sapkákat és az összes felszerelési cikkeket szállítja. Odrv Antal Apatin, Horthy Miklós ut. a-1382

Féláru utazásra, a Mezőgazdasági kiállításra igazolványok kaphatók Scherer Mariskánál. Zombor, Rákóczi ut 15. a-1387-f

Kiadó szépen berendezett két szobás lakás konvhával. Érdeklődni: Scherer Mariskánál. Ugyanott keresek megvételre overmekkocsikat. Wertheim-kasszát. a-1388-f

Vaskereskedésbe kerestetik magyar-német nyelvtudással idősebb, szakképzett segéd, fiatal szakképzett segéd, pénztároskisasszony, inas és kifizető. Müller Péter. Zombor Ugyanott 1 és 3 éves gyermekek mellé nevelőnőt keresek a-1354

Telefonszámunk 2—07